

הפטרה
"מחר חדש"
פרשת תולדות

המאור שבתורה

מעט מן האור דוּתה הרבה מן החושך

לצ"נ: מו"א צט"ר חיים בן שמחה ז"ל לרפואת והצלחת: שמחה בת נעימה תחי'

שבת כט' חשון התשע"ח

יום	הדלקת נרות	צאת השבת	ר"ת
יום	16:24	17:15	17:49
ת"א	16:21	17:11	17:44
חיפה	16:20	17:11	17:44
ב"ש	16:24	17:14	17:48

כל הזכויות שמורות

ישא לאור להעמקת התורה ועמלה
עורך: יובל דהאן נ"י 050-4194600

הקב"ה דורש מאיתנו עיניים טהורות.

עבודת ה' של רבי ציון ברכה זצ"ל היתה הפלא ופלא, זמן רב לפני חצות, אשר לכאורה זה הזמן היחד בו נתן תנומה לעינו כמעט כל עשרים רגעים היה הרב שואל את משמשו **נו הגיע הזמן?** הגיע הזמן?

עד כי מרוב שחיקה לקימת חצות בכדי לערוך **תיקון חצות** ולעבוד את בוראו היה קם כבר זמן חצות לילה ומתחיל בעבודתו בקודש, **אשרי עין ראתה זאת.**

מדוע שנשברים כלים אנתנו "יוצאים מן הכלים"

עד היכן הגיע הקושר הנפשי העמוק בינו הגאון רבי **אלעזר מנחם מן שך זצ"ל** לרְבִינִית ע"ה - נוכל ללמד מתוך דְּבָרִים שְׁאָמַר **לגרש"ז אויערבאך** לאחר פטירת אשתו הגרש"ז, פֶּאָשֶׁר הגיע לביתו לנַחֵמוֹ. וְכֵה הָיוּ דְבָרָיו: "אֲתֵרֵי פְטִירֵת רַעֲיָתִי, הַרְבֵּנִית ע"ה - חֲשַׁבְתִּי גַם אֲנִי כִּי הַעוֹלָם נֶחֱרַב וְחֲשַׁבְתִּי יָרְדָה עֲלָיו."

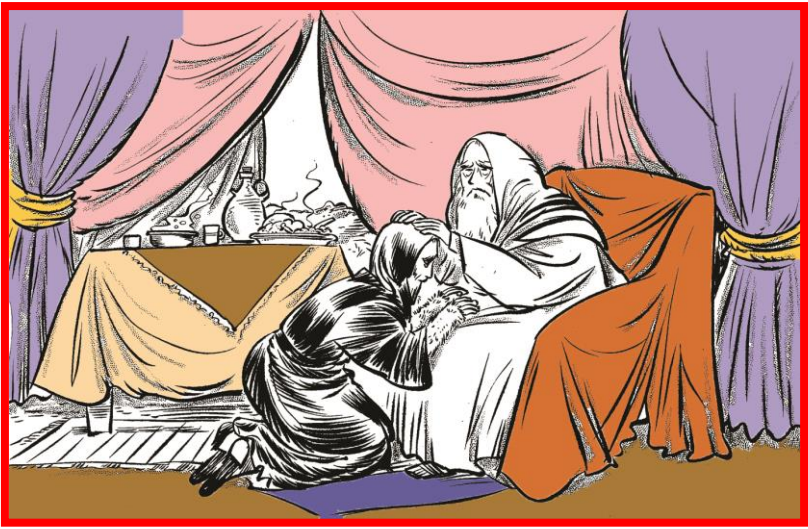
הַרְבֵּשְׁתִּי הַיְתֵה כִּי אֵין לִי טַעַם וְסִבָּה לְקוֹם מִהַשְׁבָּעָה כָּל־... אֵלֶם לְאַחַר שְׁחֵלֶף זְמַן - כְּזוֹלְנִי לְלַמֵּד לְאַחֲרֵים כִּי הַקֵּב"ה **עוֹד וּמְסִיעַ**, וּבְשִׁעָרְתוֹ נִסְתָּר לְהַמְשִׁיךְ אֶת הַחַיִּים לְמִרְתֵּי הַקֵּשִׁי וְהַפְּאָב! זוֹ הַיְתֵה אֲפֹא תְּחַוֶּשְׁתוּ כִּלְפֵי הַרְבֵּנִית... הוּא חֵשׁ כִּי **בַּהֲעֵרָה** - "הַעוֹלָם תָּרַב וְחֲשַׁבְתִּי יָרְדָה עֲלָיו"

גם איננו על הילד אינה תופעה בריאה.

פעם הבחין הגאון רבי **יהודה צדקה זצ"ל** באברך פלוני **שמאחר** לבוא בכל בוקר אל סדרי הישיבה. ניסה לברר אצלו את הסיבה. סח לו האברך כי לאחרונה רכש דירה מוגדלת בת שלושה חדרים **ושקע בחובות**, ובכל בוקר עליו להתרוצץ בין אנשים להשיג הלוואות גמח"ם, ללוות כספים מזה ולפרוע לזה, כדי לגלגל את החובות. נענה הרב צדקה ואמר לו: "אם לקולי תשמע, **עוזב את החובות ואת ההלוואות**, מכור את הדירה בת שלושה החדרים, חזור לדירה קטנה בת שני חדרים, ואת החדר השלישי תניח לעולם הבא. וכי לא יהיה טוב יותר באופן זה, מאשר **להתבטל מלעסוק בתורה** בגלגל חדר שלישי בעולם הזה?!"

כל רז לא אינס ליה **חכם ששון** **לוי זצ"ל** היה ידוע כבקיאי גדול בתורה ובסודותיה, הכל ידע בע"פ, עד שזקן המקובלים בדורו, הלא הוא מרן רבי **אפרים הכהן זצ"ל** היה מתפעל מהיכן כל הידיעה העצומה הזו בפשט ובסוד? הרי היו רואים אותו הולך מבית מדרש למשנהו **בפשטות ובהסתור גדול**, והיה לפלא כל ידיעותיו המופלגת בתורה וזאת מעוצם קדושתו שהתורה התקיימה בו.

אין אבידה כאבדת הזמן

גם אנתה קטנה, שאינה יוצאת מעומק הלב, היא נבנת דעת

על יראתו הגדולה של רבי **שמואל יעקב ברונוש"ן** זצ"ל מבורא עולם תעיד העובדא הבאה: באותו ערב שבת נורא, ברגעים שאשת נעוריו הסתלקה לפתע לעולמה. **מול גופת אשתו** שנלקחה בדמי ימיה, עצם את עיניו, והטיל את ראשו המיוגע על שתי כפות ידיו בתנוחה עייפות, אבל מיד התעשת, פניו אורו בנהירו עילאה, והוא לחש עצמו: **"שבתו שבתו שבתו"** ומיד קפץ ופצה בשיר של דבקות.

הבית האידיאלי, הוא זה שהילדים נכספים ומתגעגעים אליו.

אין הרגל הניסים משנה את המציאות במאומה, חיים אנו בהנהגה ניסית על **כל שעל וצעד**, אין טבע ומנהגו של עולם כלל, הכל מסביב **מופעל ומחודש ע"י הבורא**, אין עוד מלבדו, כל תנועה ורחש הכל מידו יתברך, וממילא אפשר להכיר את **מלכות הבורא** בכל פסיעה ופסיעה, שהרי בכל מתבטאת מלכותו.

נקודה לתחשבה

כומר פוגש את ידידו הרב. אומר הכומר לרב "הרבה דברים לימדת אותי אבל דבר אחד אני רוצה ללמוד ואתה לא מוכן אני רוצה **שתלמד אותי גמרא**". אומר לו הרב "אתה גוי ויש לך ראש של גוי, אין סיכוי שתצליח להבין גמרא". הפציר הכומר ברב עד שהסכים. אמר לו הרב "אני מסכים ללמד אותך גמרא בתנאי שתענה לי על שאלה אחת". "טוב" משיב הכומר "מה השאלה?". שואל אותו הרב "שני אנשים נופלים דרך ארובה, אחד יוצא מלוכלך ואחד יוצא נקי, **מי מבין שניהם ילך להתרחץ**?". "פשוט מאוד" עונה הכומר "המלוכלך יתרחץ וינקי לא". "אמרתי לך שלא תצליח להבין" אומר לו הרב "בדיוק להיפך הנקי מסתכל על המלוכלך, חושב שגם הוא מלוכלך והולך להתרחץ, המלוכלך לעומת זאת, מסתכל על הנקי חושב שגם הוא נקי ולא הולך להתרחץ". "על זה לא חשבתי" מסכים הכומר "שאל אותי עוד שאלה". "טוב" אומר הרב "שני אנשים נופלים דרך ארובה, אחד יוצא מלוכלך ואחד יוצא נקי, מי מבין שניהם ילך להתרחץ?". "פשוט מאוד" **עונה הכומר בבעטחו** "הנקי מסתכל על המלוכלך, חושב שגם הוא מלוכלך והולך להתרחץ, המלוכלך לעומת זאת מסתכל על הנקי חושב שגם הוא נקי ולא הולך להתרחץ". "שוב טעית" אומר לו הרב "אמרתי לך שלא תצליח להבין. הנקי מסתכל במראה, רואה שהוא נקי ולא הולך להתרחץ, המלוכלך מסתכל במראה רואה שהוא מלוכלך והולך להתרחץ". "אבל לא אמרת שיש שם מראה" מתלונן הכומר. "זה מה שאמרתי לך" עונה הרב "זה הראש שלך, אתה גוי ולא תצליח להבין. לפי הגמרא. צריך לחשוב על כל האפשרויות". "טוב" נאנה הכומר "בוא ננסה שוב, שאל אותי עוד שאלה". "פעם אחרונה" אומר הרב. "שני אנשים נופלים דרך ארובה, אחד יוצא מלוכלך ואחד יוצא נקי, מי מבין שניהם ילך להתרחץ?". "זה נורא פשוט" מחייך הכומר "אם אין שם מראה, הנקי מסתכל על המלוכלך, חושב שגם הוא מלוכלך והולך להתרחץ, המלוכלך לעומת זאת מסתכל על הנקי חושב שגם הוא נקי ולא הולך להתרחץ. אם יש שם מראה, הנקי מסתכל במראה, רואה שהוא נקי ולא הולך להתרחץ. המלוכלך מסתכל במראה רואה שהוא מלוכלך והולך להתרחץ". אומר לו הרב "אמרתי לך שלא תצליח להבין, אתה גוי ויש לך ראש של גוי. תסביר לי **איך יכול להיות** ששני אנשים יפלו דרך ארובה, אחד יוצא מלוכלך והשני יצא נקי?"

חוכמתו של היהודי בכל תחום ונושא בחיים **ידועה ומפורסמת** בכל העולם בכל דור ודור. (העורך)

כלל שאדם מקטין ומשפיל את עצמו, עדיין אינו מרצע לאפסותו האמיתית. לעולם הוא קטן מכפי שנדמה לו.

יש לציין שראש הישיבה הגר"ח פ' שיינברג זצ"ל היה רגיל במשך שנים רבות גם בישיבת "חפץ חיים" וגם בשנים הראשונות של הישיבה בחו"ל ולאחמ"כ באר"י ללמד רק בשפת האידיש או האנגלית... ולמרות זאת לאחר שהגיעה הקבוצה הישראלית בתחילה לישיבה כגון, מישיבת חדרה שנסגרה התאמץ ראש הישיבה לשנות את הרגלו ועבר למסור שיעורים ושיחות גם בשפת לשון הקודש על אף הקושי הרב מאחר שהיה כבר בגיל שישים. וכמו שביטא זאת אחד התלמידים שראש הישיבה היה "שובר את השיניים".

ומספרים בני ביתו של רבי שמואל פינקוס זצ"ל על אותה שבת בה אחד משכניו חש לא בטוב כאבי בטן חמורים פקדו אותו, והוא התייסר במיטתו ולא יכול היה לזוז. המצב נראה מסוכן, מבחינה הלכתית ברור שמותר להתקשר אל חנת' מגן דוד' ולהזעיק רופא למקום, אולם רבי שמואל אשר שמירת שבת בערה בו בעצמותיו, ביקש לצמצם את חילול השבת ככל שניתן. על אף שלא היה הדבר לכבודו ולכבוד רבנותו, נטל את האופניים של אחד מבני בניו, ונסע בכבודו ובעצמו להזעיק את העזרה הרפואית הדרושה.

בשנות לימודו של רבי שמואל פריימן זצ"ל בישיבת נוברדרוק יגע ועמל בתורה שעות ע"ג שעות, ורבי שמואל שהיה נחבא אל הכלים כמעט ולא סיפר על עצמו, אך פעם אחת סיפר שבמשך זמן אחד חזר עם החברותא ד' פעמים כל מסכת יבמות בעיון. כמו"כ סיפר שבאחד הלילות צעד עם החברותא ע"פ רחוב רבי עקיבא, במשך כל הלילה צעדו הלוחך ושוב תוך כדי שהם חוזרים על כל התוספות של מסכת ב"מ.

דעתם של אנשי שלמן עליך, חשובים כדעתך על עצמך.

ביתו של רבי מרדכי גיבפור זצ"ל הנה נמצא מְפַעֵלָה הגְבֵעָה. מדי יום פּאָרְשׁ רבי מרדכי הנה יושב ולומד, והגיעה העת שרעיתו אָמְרָה לְקוֹר הַבֵּיתָה, הנה סוֹגֵר אֶת הַגְּמָרָה, ויורד מְפַעֵלָה הגְבֵעָה מְרַחֵק גְּדוֹל ומְדַרְגָּת רבּוֹת כּדִי לְקַבֵּל אֶת פְּנֵי רַעִיתוֹ. פְּאָמְרוּ שְׂהִיא שְׂמֵפָה גְּדוֹלָה לְהַחֲזִיקַת הַתּוֹרָה, שְׂהִיא מְפַרְנֶסֶת הַבֵּית וּבּוֹכּוֹתָה הוּא לּוֹמֵד, וְלָכֵן צְרִיךְ לְרַדֵּת וּלְקַבֵּל אֶת פְּנֵיהָ.

משולחן גבוה

דברי תורה מפי ראש מוסדות "אור החיים" הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

"וַיַּעֲתֶר יַעֲקֹב לַה' וַלְנַחַח אֲשֶׁתוֹ כִּי עָקְרָה הוּא וַיַּעֲתֶר לֹא ה' וַתַּהַר רַבֵּקָה אֲשֶׁתוֹ" (בראשית כה, כ"א).

בווהר הקדוש מובא שלאחר שראה יצחק שרבקה עקרה ומנעה ה' מלדת, הלך להר המוריה, למקום בו נעקד על גבי המזבחה, ורצה להקריב שם קורבן לה' ולהתפלל לה' שיראה בעוניים ויפקדם בבנים. וכך היה, התפלל יצחק מעומק הלב שוב ושוב, חתר חתירה בעולמות העליונים ועשה רעש גדול בשמים, ונענה- וַיַּעֲתֶר לֹא ה'!

וכמו שדרשו רבותינו על תפילתן של צדיקים שנמשלה לעתר (קלשון גדול), לומר לך- מה עתר זה מהפך את התבואה בגורן ממקום למקום, אף תפלתן של צדיקים מהפכת דעתו של הקדוש ברוך הוא ממידת אכזריות למדת רחמנות (סוכה יד ע"א).

לפעמים אדם מתפלל ונראה שתפילתו אינה מתקבלת, ומתלונן "התפללתי ולא התקבלה תפילתי", אך אין להישר אלא להמשיך להתפלל עוד ועוד עד שלבסוף תוקבל תפילתו ברחמים וברצון, קנה אֵל ה' חֶזֶק וַיֵּאמְרֵי לִבְךָ, ועוד פעם וְקָנָה אֵל ה' (תהלים כז, יד), עד שתקובל התפילה!

(וכן הוא במדרש רבה סג, ה שיצחק אבינו העשיר כביכול את הבורא יתברך מתפילותיו, תפילות רבות באושר ובשפע השפיע יצחק, עד ששמע ה' תפילתו).

יהי רצון שתקובל תפילותינו ברחמים וברצון לפניו יתברך וזוכה לראות בקרוב בגאולת ישראל השלימה, אמן.

שבת שלום ומבורך לכל בית ישראל

השכנה שגרה מעליי קצת סנילית. היום היא התבלבלה ונכנסה אלינו לדירה במחשבה שזו הדירה שלה. אני אבהיר לה את הטעות מיד אחרי שהיא תסיים לעשות את הכלים.

כל העלונים: hamaor.net

ההרגל הרע מרחיק את האדם מהבורא יתברך.

בערבי פסחים היה מחלק רבי מאיר גראסמן זצ"ל שקים של תפוחי אדמה, בצלים ועוד, לכל החפץ. לא היה מי שפנה אליו לעזרה והוא סרב או ביקש ממנו למלאות טופס, לכולם העניק בחן, בחסד וברחמים.

אנשים עזובים, חוזרים בתשובה בהתחלת דרכם, ואף הרבה נדכאים סעדו על שלוחנו ואף ישנו אצלו. זאת מלבד פעולות חסד אדירות אשר אכמ"ל.

רשימת תפוצה hamaor.net@gmail.com

ככלל, גמרא הייתה פרוסה לפניו, הרב חיים זצ"ל בכל עת מצאו. "גם ביום כיפור", מעיד אחד הלומדים בבית המדרש שושנים לוד', "הוא רכון היה על סידור התפילה, אך מתחיתה גמרא ומשנה". ומה הגיב הרב כשהתפעמו מולו על התמדתו ושקידתו העיונית?

"לכן נוצרנו", היה משיב בענווה. כאשר התקשה חכם חיים בקריאה, בשל חלישות עיניו, ביקש מאחד מבאי ביהמ"ד להקריא לו מן הספר, ותדיר היה מתקנו החכם בשגיאה, היות שרזי התורה נהירין היו לו.

טוב מסכן ובריא מאיש עשיר וחולה.

בנסיעה מבאר יעקב לירושלים, עם המשגיה הגר"ש וולבה זצ"ל והגאון רבי ב"מ אורחי ונוסעים נוספים, כיבדו את המשגיה לשבת בראש, דהיינו במושב ליד הנהג. המשגיה לא רצה כל כך, אך לא היתה לו ברירה, וכשהתיישב, לא ישב וקוף וישר, אלא סבב כל גופו מוטה הצידה, כיושב לעבר הנהג ולעבר היושבים מאחוריו. כמובן, גם משום כבוד התורה של הגאון הנ"ל וגם אולי מברירה מכבוד.

אס שואלת את בנה: "מה עשית היום בבית הספר?" עונה הבן: "ניסוי בכימיה." שואלת האם בשנית: "ומה תעשו מחר בבית הספר?" עונה לה: "איזה בית ספרי?"

על מדרגתו הנשגבה, בתפילה למען הוולת, של הגה"צ רבי יוסף צבי הלוי דינר זצ"ל (ראב"ד לונדון) במעשה לפנינו: לאחד מתלמידיו נולד ילד חולה ליע. תקופה קצרה לאחר מכן עלה התלמיד להתגורר בארץ הקודש. והנה לאחר עשרים שנה הגיע הלה להתייעץ עם הגרי"צ דינר בעניין מסוים. בסיום השיחה ביקש הרב מהתלמיד להתפלל על בנו. נענה הרב דינר ואמר לו בפשטותו האופיינית: "מיום לידת בנך (מעל עשרים שנה!) אין תפילת שמונה עשרה אחת שאיני מזכירו..."

"המשגיה, רבי מאיר חדש זצ"ל, החזיק את ה"רסן" היטב, בידיים אמונות ואיתנות, לבל נסטה מן הקו, מן המסגרת של לימוד תורה בשקיקה, לימוד מוסר ב"שפתיים דולקות". אולם לנו הוא נתן את ההרגשה של עצמאות וריסון עצמי, גדלות ואחריות. אין כפייה. אין "מים גנובים".

הקב"ה נתן לאדם מעיינות של חוכמה ודעת. ככוחו לכלכל מעשיו בתבונה ובישרות ועליו לנצל זאת. אולי משום כך לא אהבנו את התואר 'משגיח'. קראנו לו סתם רבי מאיר". מעיר הגה"ר רבי דוד כהן: "דמותו של המשגיח קיימת היתה בישיבה במשך כל שעות היום גם בשעות בהן שהה בביתו.

ההרגשה היתה שהוא מודע לכל מה שמתרחש אצל כל יחיד. יכול אני להעיד על עצמי וגם על חברי הקרובים, שכמעט בכל נושא עמדה לנגד עינינו השאלה- מה תהא תגובתו של המשגיח? מה תהיה דעתו? לא היה זה "גברא דמיסתיפנא מיניה"- בבחינת פחד מעונש או גערה, אבל היה "גברא דמיסתיפנא מיניה"- בבחינת כבוד ורוממות. היה חשוב לתלמידים, שלא לעשות מעשים, שיתקבלו בביקורת שלילית ע"י המשגיח, גם אם היו בטוחים, שהוא לא יעיר להם כלל על כך"

לעילוי נשמת: ניסים בן רימה, שרה בת חורשד, דינה בת ובה, יוסף דהאן בן שמחה, ליאור בן אילנה, ששון בן טיפחה, שמחה בת לולו, יחיא בן לוליה, פנחס חיים אוחנה בן חנינה, נעימה בת עזיזה, שולמית חיה בת אסתר, סעידה מול בת יעקב, מלכה בת שרה. פנחס בן פנחס, יוגאל בן מלכה, דוד ומרים אלבז, הרב אלעזר בן שמחה, יעקב בן אורית, יחזקאל בן שמחה, דדה בת אסתר בוגנים, יעקב בן נטלי, רפאל בן קלרה, הרב יעקב יוסף בן מרגלית, אלברט בן זוהרה, אלעזר בן רגינה, אפרים אלחנן בן מרים, שלום בן אורה מורי הרב יורם אברגיל, הרב יהודה איר, שמעון בן רינה, ישראל בן שמחה סבג, ואוסינה בת גוריה חלפון, שמואל בן רבקה זכאי מרן הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה